

ก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

ดร.วิฑูรย์ สิมโชคดี
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สังคมคาร์บอนต่ำของประชาคมโลกจะเป็นตัวแก้ปัญหาเรื่องภาวะโลกร้อน ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างจริงจังในที่สุด การที่จะไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำได้นั้น จำต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ชัดเจน มีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน มีปัจจัยที่จะส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ เช่น การปรับปรุงระบบภาษีเพื่อให้เกิดแรงจูงใจ การสร้างตลาดให้มีการซื้อขายปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การสร้างมาตรการการผลิตและการบริโภคในท้องถิ่น การตั้งเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน เป็นต้น

เรื่องนี้ต้องยกให้ญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่ดำเนินการอย่างจริงจังที่จะปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ จากการได้ดำเนินการศึกษาวิจัยวิเคราะห์หาแนวทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ โดยญี่ปุ่นได้กำหนดเป้าหมายที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลง 70% ของปริมาณการปล่อยเมื่อปี พ.ศ.2533 ภายในปี พ.ศ.2593 โดยกำหนดมาตรการในการดำเนินการไว้มากมายในหลายภาคส่วน ดังเช่น

การสร้างอาคารอัจฉริยะที่ออกแบบโดยใช้แสงสว่างจากธรรมชาติ และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมายในภาคที่อยู่อาศัย การส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพ ราคาถูกโดยใช้ระบบการเช่าและแจกจ่ายที่มีอยู่ทั่วไป ผลจากการดำเนินการในมาตรการนี้ คาดว่าจะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ถึง 48 ถึง 56 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

- ส่งเสริมการผลิตอาหารจากวัตถุดิบในท้องถิ่นตามฤดูกาลเพื่อบริโภคในท้องถิ่น การใช้วัตถุดิบหมุนเวียนในท้องถิ่นในการก่อสร้างอาคาร การสร้างธุรกิจที่เป็นตลาดคาร์บอนต่ำ การผลิตสินค้าที่มีคาร์บอนต่ำที่เพิ่มมูลค่า โดยใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในระบบการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งคาดว่าจะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ถึง 30 ถึง 35 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

- ในภาคการขนส่งใช้มาตรการปรับเปลี่ยนระบบการขนส่งโดยใช้เครือข่ายของการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ ICT ช่วยในการบริหารจัดการ การออกแบบการขนส่งในเมืองที่มีระยะเวลาในการเดินทางที่สั้นลงและการพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ถึง 44 ถึง 45 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

การผลิตไฟฟ้าที่ปล่อยคาร์บอนต่ำโดยใช้พลังงานหมุนเวียน พลังงานนิวเคลียร์และติดตั้งอุปกรณ์ดักจับและกักเก็บคาร์บอนในโรงไฟฟ้าที่ใช้ฟอสซิล หรือการเผาไหม้ชีวมวล การส่งเสริมให้มีการใช้พลังงาน

หมุนเวียนในท้องถิ่นและการใช้พลังงานใหม่ๆ ในอนาคต เช่น พลังงานไฮโดรเจน ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ถึง 81 ถึง 95 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

- การส่งเสริมการเลือกใช้สินค้าและบริการที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ หรือใช้พลังงานต่ำ โดยดูจากฉลากสินค้าและหรือการประชาสัมพันธ์เผยแพร่แก่สาธารณะ การสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่จะมุ่งไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำและการเข้าร่วมดำเนินการ

- และมาตรการอื่นๆ อีกมากมายในญี่ปุ่น

ส่วนประเทศไทยเรานั้นก็ได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและบรรเทาปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยได้กำหนดทิศทางของการพัฒนาประเทศในอีก 5 ปีข้างหน้ามุ่งไปสู่การปรับเปลี่ยนไปสู่ “สังคมคาร์บอนต่ำ” (Low Carbon Society) ซึ่งได้ถูกระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ซึ่งจะนำมาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 ถึง 2559

ในการนี้จะต้องมีนโยบายมาสนับสนุนและดำเนินการในทุกๆ ด้าน ทั้งในลักษณะ Top down และ Bottom up ควบคู่กันไป ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่ชัดเจนที่จะใช้ในการขับเคลื่อน การเตรียมความพร้อม การสร้างความตระหนักและรับรู้ของสังคมทุกภาคส่วนให้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งแต่ละเรื่องก็ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินงาน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา

การให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน จึงมีความสำคัญมากขึ้นทุกที

วันนี้ ประเทศไทยเราไม่น้อยหน้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลกที่ให้ความสำคัญสิ่งแวดล้อม เผลอๆ นำหน้ากว่าหลายๆ ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยซ้ำไป ครับผม!